

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Primò. De libertate hominis ad bonum & ad malum à deo non necessitati.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54773)

si pios majores & patriæ defensores numeret. Factum tuum, si virtutem & animos majoribus tuis similes non habeas, exhibilo, ratione corporis es bestiis simile animal. Parentes tui ad hoc efformandum, & fortè non Pater, qui tuus esse dicitur, sed subuleus communicarunt teste S. Bern. sperma foetidum. Quòd ratione animæ sis animal rationale, per hoc vetustissimam stirpem à Deo habes. Qui sicut Gen. 1. creavit animam Adæ ex nihilo sui & subjecti, ita & tuam. Dignos ergo & generosos indue spiritus, quòd quoad animam à Deo immediatè veniens genus Dei teste Apostolo & ejus imago sis, & quòd, cùm hæc per peccatum Adæ deformata sit, per Baptismi lavacrum mediantibus meritis & sanguine JESU Christi pristino denuò nitori restituta sit; quodque hunc in finem *verbum caro factum sit. Fortitudo Christi te creavit, infirmitas Christi te recreavit, fortitudo Christi fecit; ut, quòd non erat, esset, infirmitas Christi fecit, ut, quòd erat, non periret.* Aug. Tr. 15. in Joann.

Sublectio secunda.

De variis circa hominem controversiis.

Primò.

De libertate hominis ad bonum & ad malum à Deo non necessitati.

SI Deus ad bonum necessitat, cur Eccl. 31. laudatur, qui potuit transgredi, & non est transgressus, & facere mala & non fecit. Si præscientia Dei cogit ad peccatum, quomodo Ol. 3. dicitur: *Perditio*

ditio tua ex te Israel? si Deus indurando cor impi-
 pii tollit libertatem, quomodo Ps. 7. dicitur:
Quoniam non Deus volens iniquitatem tu es. Quo-
 modo Eccl. 25. *Nemini mandavit impiè agere.*
 Quomodo Jacob 1. dicitur: *Nemo, cum tenta-*
tur, dicat, quoniam à Deo tentatur [sive quod
 Deus cogitationes turpes passionesque exorbi-
 tantes, aliasque tentationes immittat, ut ho-
 mo peccet] hæc enim permittens ipse neminem
 tentat ad peccatum. Quando autem Gen. 22.
 dicitur Deus tentasse Abraham, satis ex contex-
 tu patet, quod hæc Dei tentatio teste Aug. non
 fuerit tentatio seductionis ad peccatum, sed
 probationis ad majus meritum ac coronam,
 quando ei mandavit immolationem filii sui uni-
 geniti Isaac. Porro verba, quibus Deus dicitur
 indurasse cor Pharaonis, intelligenda sunt,
 quod indurationem ejus & occæcationem per-
 miserit, nec semper emolliat aut tenerum red-
 dat cor impii juxta illud Ps. 80. *Dimisi eos se-*
cundum desideria cordis eorum, ibunt in adin-
ventionibus suis. Cæterum idem Propheta Ps.
 94. ostendit hanc cordis obdurationem non
 ex parte Dei, sed peccatoris procedere per hæc
 verba: *Hodie, si vocem ejus audieritis, nolite ob-*
turare corda vestra. Hoc verbum, quod Deus
 permissivè se habeat, explodit Calvinus, & ta-
 men sæpè in S. Script. ponitur, v. g. Judith. 13.
 dicitur: *Non permisit me Dominus ancillam suam*
coinquari. Et Tob. 2. *Hanc autem tentationem*
ideo permisit Dominus evenire illi, ut posteris da-
retur exemplum patientiæ ejus. Quæ verba et
 Bibl.

Bibl. Genevensibus expuncta sunt. Sic mutant, extinguunt verba Script. Hæretici; ut inter cætera etiam loco ejus, *non ego, sed gratia Dei mecum*; loco *mecum* ponunt *in me*, sed quale adducunt Dei testimonium, hæc ipsis licere? Dæmones Calvino acutiores fuerunt. Dum Luc. 8. rogârunt Christum, ut eo *permittente* possent intrare intrare in porcos, & quod Deus occatos & induratos Judæos ipse à parte sua non indurârit, clarè protestatur Christus Matt. 23. ad eos dicens: *Jerusalem, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, & noluisti.* Idem innuitur Os. 13. *Perditio tua Israel ex tua scilicet malitia, nam tantummodo in me auxilium tuum.* Sic etiam bonos ad benè operandum divina gratia non necessitat, aliàs Act. 7. malè reprehendisset Stephanus Judæos. *Vos semper Spiritui Sancto resistitis,* Et malè diceret Paulus 1. Cor. 7. *Quis statuit in corde suo firmus, non habens necessitatem, potestatem autem habens sua voluntatis, & hoc judicavit in corde suo servare virginem suam benè facit.* Item 1. Cor. 3. *DEI sumus coadjutores,* cooperando scilicet liberè divinæ gratiæ juxta illud: *Non ego, sed gratia DEI mecum,* concursu simultaneo, & quare dicit Deus Is. 1. *Si volueritis, & audieritis me, bona terra comedetis, quòd, si nolueritis, & ad iracundiam me provocaveritis, gladius devorabit vos.* Quare Matth. 19. dicit Christus? *Si vis ad vitam ingredi, serva mandata,* & quare tot dedit præcepta? & ad benè agendum præmiis animavit, & ad cavendum

vendum malum poenis exterruit? si libertas non
 est. An ergo aërem vanissimo fumo implevit?
 an lapidibus locutus est? & quare Hæretici
 (qui, dum armis & potentiâ prævalent, con-
 tinuò Catholicos, ut in Gallia Germania pro-
 dolor experti sumus, opprimunt) sub jugum
 Catholici Principis missi continuò inclamant:
Liberte de conscience? si libertas non est cre-
 dendi & agendi, Rectè August. Ep. ad Valenti-
 num dicit: *Si non est liberum arbitrium, quomodo
 iudicabit Christus mundum? hominem qui spoliatur
 libertate, eum similem faciunt animantibus abs-
 que peccato, absque inferno, absque paradiso.*
 Et quid clariùs quàm verba Eccl. l. c. 15. à v. 11.
 usque ad 22. *Non dixeris, per Deum abest, scilicet
 à me sapientia cælestis seu timor Dei. Quia
 enim odit Deus, ne feceris, sed fac, quæ illi pla-
 cent. Non dicas, ille me implanavit, id est, er-
 rare, peccare fecit. Gracè habetur, ne dicas
 Deus me plasmavit, seu formavit impium & er-
 raticum. Non enim necessarii sunt ei homines
 impii, quia sine illis potest aliâ prorsus viâ per-
 fectiones suas toti universo abundè manifestare,
 Quin potius omne execrumentum erroris odit
 Dominus, id est, omnem errorem execrabi-
 lem, gracè omnem abominationem, id est, om-
 ne peccatum. Deus ab initio constituit hominem,
 id est, creavit, plasnavit fateor, sed liberum
 ab omni peccato, ornatum gratiâ, nec aliud op-
 rabat, quàm ut perpetuò maneret in isto felici
 statu tam ipse, quàm omnes posteri ejus. No-
 nuit tamen ad id cogere, & violentè eum ne-
 cessi-*

cessitare, qui ex natura sua liber erat. Sed reliquit illum in manu consilii sui, sive potestate agendi quidquid vellet, tantum ut ostenderet se Dominum illius esse, & fidem hominis exploraret, adjecit mandata & præcepta sua, puta legis naturalis, & quædam legis positivæ, v. g. de non comedendo tali pomo, &c. & hoc ad maximum hominis, si vellet, bonum ac commodum. *Nam si volueris mandata servare, uti potes & jure debes, & in perpetuum fidem placitam facere, id est, fidelitatem in servandis mandatis gratam mihi exhibere, conservabunt te in hoc felici statu posterisque tuos. Apposuit tibi aquam & ignem, ad quod volueris, porrige manum tuam, ante hominem vita & mors bonum & malum, quod placuerit ei, dabitur illi.* An posset certius & clarius per tam longum contextum, & ex professo aut magis graphicè depingi liberum adversus Hæreticos arbitrium, non tantum primi hominis ante lapsum, sed & ipsius post lapsum & omnium suorum posterorum, quia à v. 17. *apposuit tibi, &c.* generalis est de omni homine sermo usque ad v. 21. & 22. ubi dicitur: *Nemini mandavit impie agere, & nemini dedit spatium peccandi,* hoc est, ut in græco habetur, *licentiam peccandi.* Non enim concupiscit multitudinem filiorum infidelium & invidium. Quin potius addidit ingentes minas & pœnas peccare volentibus, ut sic magis omnes à peccando absterret, ut supra dictum est.